

Palangos viešbučių ir restoranų asociacija, J.Basanavičiaus g.12, Palanga, įmonės kodas: 152661146

LR Vyriausybei

Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacijai (LVRA)

2022 09 14

DĖL NEVALDOMO ENERGETINIŲ KAŠTŲ AUGIMO BEI PAGALBOS VIEŠBUČIŲ IR RESTORANŲ VERSLUI

Kreipiamės į Jus Palangos viešbučių ir restoranų asociacijos vardu, kuri vienija per 50 įmonių (viešbučių ir restoranų, kavinių, vykdančių veiklą Palangos kurorte).

Kaip žinia, turizmo sektorius buvo vienas iš labiausiai nukentėjusių sektorių covid-19 pandemijos metu, vėliau prisidėjo karo Ukrainoje bei infliacijos (nuo 6 iki 22proc.) LR padariniai.

Nuo 2022m. pavasario HORECA sektorius stebi ir bando spręsti maisto žaliavų ir kitų paslaugų augančias kainas, kurios yra apgyvendinimo ir maitinimo sektoriaus produkto savikainoje. Įmonės tai daro savo finansinių resursų sąskaita. Deja, energetinių kaštų sąskaitos, kurios pasiekė įmones už rugpjūčio mėn. suteiktas paslaugas yra nesuvokiamos, elektros ir dujų kainų augimas (elektros iki 4-6 kartų, dujų iki 10 kartų) yra tiesiog nepakeliamos. Toks staigus ir nuolat kylančių energetinių kaštų augimas kartais, viešbučių ir kavinių veiklai yra tiesiog nuosprendis stabdyti veiklą arba skelbti bankrotą.

Situaciją blogina tai, kad įmonės, tebejaučiančios covid pandemijos padarinius – turinčios atidėtus mokėjimus VMI ir sodrai, dabar turi sugebėti padengti kartais išaugusius energetinius kaštus.

Norime atkreipti dėmesį ir į tai, kad pasinaudoti valstybės siūloma galimybe - įdiegti atsinaujinančią energiją yra tiesiog neįmanoma, kadangi pagalbos reikia čia ir dabar (atsinaujinančios energijos priemonių diegimas numatomas tik po metų), viešbučių ir restoranų verslas tiesiog neturi galimybių dar daugiau skolintis iš bankų.

Akivaizdu ir tai, kad kylančios kainos ir gresianti ekonominė recesija sumažins ir laisvalaikio paslaugų vartojimą, nes tai yra ne pirmos būtinybės paslaugos. Ko pasekoje, viešbučiai ir restoranai susiduria su krentančiu viešbučių užimtumu (sezono metu užimtumas siekia iki 90-100 proc., tuo tarpu ne sezono metu viešbučių užimtumas krenta iki 30-40 proc.). Taigi, veiklos rodiklių kritimo laikotarpiu (tai reiškia pajamų kritimo laikotarpiu), verslas susiduria su kartais augančiais energetiniais resursais.

Kiekvieną mėnesį neproporcingai kitoms sąnaudų grupėms augantys energetiniai kaštai, nežinomybė dėl šių kaštų fiksuotos kainos, kuri yra paslaugų savikainos dalis, neleidžia įmonėms tinkamai valdyti savo įmonių bei prognozuoti savo veiklos rodiklių ir laiku imtis tinkamų priemonių.

Taip pat, akivaizdu, kad auganti paslaugų savikaina dėl energetinių kaštų augimo kartais, atsilieps ir Palangos kurorto (neabejojame, kad ir kitų Lietuvos miestų ir didmiesčių) turizmo paslaugų konkurencingumo kritimui, kadangi kaimyninės šalys ir kitos Europos šalys už elektrą ir dujas moka ženkliai mažiau.

Be LR Vyriausybės pagalbos, horeca verslas yra pasmerktas žlugimui.

Prašome Jūsų skubiai numatyti sekančias pagalbos priemones HORECA verslui:

- Prailginti atidėtų mokesčių sodrai ir VMI terminą, paskolos grąžinimo INVEGA terminą.
- Atidėti, sustabdyti energetinių kaštų mokėjimą, kol nebus aiški fiksuota energetinių kaštų (elektros, dujų) kaina verslui.
- **Numatyti energetinių kaštų kompensavimo mechanizmą verslui.**

Nesulaukus minėtų pagalbos priemonių iš LR Vyriausybės, horeca verslas yra pasmerktas žlugimui – gresia veiklų stabdymas, įmonių bankrotai, o tai reiškia masinius darbuotojų atleidimus, investicijų stojimą, o valstybei dar daugiau mokesčių – socialinių išmokų.

Palangos viešbučių ir restoranų asociacijos prezidentė

Ingrida Valaitienė

